

Podle dokumentace se jmenoval **VAZ 2101**, v SSSR se prodával jako žiguli, v zahraničí jako LADA 1200. První vyjel z fabriky v sovětském Togliatti 19. dubna 1970 a dodnes má u nás věrné příznivce.

Zrození žigulíku

MARIE HOMOLOVÁ

Býval to sen mnoha českých řidičů. Když k nám na jaře 1971 dorazil z tehdejšího Sovětského svazu první žigulík, upoutal pozornost slušným designem i komfortem, dynamičností, spotřebou kolem 8 litrů na 100 km i rychlostí přes 140 km/h.

Prodával se za 65 tisíce korun, na což se při dobové průměrné mzdě kolem 2,5 tisíce korun spouštělo těžko. Ovšem v konkurenci ponuchovaných škodovek (jejich cena začínala na 45 tisících) a legračních trabantů (od 35 tisíc) reprezentoval jistý luxus.

Vždyť měl kořeny v Itálii!

Sovětský Fiat 124...

Sovětský autoprůmysl trpěl v 60. letech 20. století zásadním problémem: náskokem kapitalistického světa. Nabízela se jediná cesta – dovoz západní technologie. Volba padla na italský koncern Fiat a v roce 1966 začalo vyjednávání. Lákadlem pro sovětskou stranu se stal model 124, tehdy vyhlášený evropským autem roku.

Pro novou automobilku, budovanou v koprodukcí s italskou stranou, bylo vybráno povolžské město Stavropol, přejmenované po italském komunistickém vůdci Togliattim. V lednu 1967 se tu na zelené louce začalo stavět nové město a obří výrobní komplex.

Za tři roky bylo hotovo a 19. dubna 1970 vyjelo prvních šest vozů VAZ 2101. Za volantem

jednoho z nich seděl šéf italských konstruktérů.

Otcem nového auta byl sice Fiat 124, ale VAZ 2101 neznamenal sto procentní kopii. Prošel stovkami změn. VAZ dostal nový, robustní motor, upravený a zesíleny byly nápravy, karoserie byla vyztužena a podvozek zvýšen, aby lépe zvládal jízdu po nekvalitních sovětských silnicích. Auto

Leninovy saně a volhy

Značka VAZ produkovala víc než polovinu sovětské výroby osobních vozidel. A co další sovětské vozy? Pamětníci si vybaví победы (GAZ M-20), inspirované německým Oplem Kapitán. Z linky začaly sjíždět krátce po válce.

V 50. letech přibývaly volhy. První GAZ M-21, řečena Carevna, získal v roce 1958 Grand Prix na světové výstavě v Bruselu. U nás se robustní volhy používaly hlavně jako služební vozy bezpečnosti či taxi. Z automobilky GAZ pocházela luxusní limuzína Čajka pro vyvolené. Z moskevské fabriky AZLK vyjžděly moskvice, českými vtipálky přezdívané Leninovy saně. Jejich produkce začala po válce na lince ukoristěné v Německu, vzorem byl Opel Kadett.

VAZ vs. žiguli

Žiguli je nevelké pohorí na pravém břehu Volhy, údajně se tu odehrával paranormální jevy a kdesi tu je brána do podsvětí. Když na přelomu 60. a 70. let nová automobilka pro větší straně řeky chystala první dítě, vyhlásila anketu na jeho jméno. Dorazilo na 55 tisíc návrhů, zvítězil žiguli jako symbol kraje, v němž vyrostl Volžský Automobilný Zavod či VAZ.

se mimo jiné muselo přizpůsobit extrémním klimatickým podmínkám rozlehlého Sovětského svazu, kde na jihu teploty stoupají k plus 40 stupňům Celsia, zatímco na severu klesají k minus 40.

... a jeho pouť na Západ

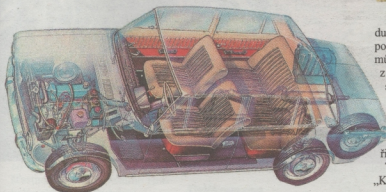
Produkce toglattské automobilky byla velkolepá: po 5 letech dva miliony aut! Pod jménem LADA se VAZ alias žigulik rychle prodával v zemích východního bloku. Ba co víc – od roku 1975 se začal s vylepšeným interiérem i vybavou vyvážet na Západ: do Německa, Francie, Velké Británie, Kanady či Austrálie.

U nás jich do roku 1989 jezdilo na 365 tisíc, a to se na tisíce zájemců v pořadnicích, jež se tehdy pro nákupy aut sestavovaly, ani nedostalo. „Jde o spolehlivý, houževnatý a nenáročný automobil,“ pochvaluje si Albert Sadovský z LADA Klubu CS.

Jenže po roce 1989 zájem o značku spadl takřka k nule. Ze současné produkce VAZ existuje poptávka prakticky už jen po tečném modelu Niva 4x4.

Proč ho máme rádi

Staré žiguliky z našich silnic vymizely, vesměs na Ukrajinu. Zůstali jen fandové, kteří na legen-

INZERCE

du nedají dopustit. „I přes jeho pokročilý věk se dá bez problémů udržovat a používat, čímž se z něj dnes stal oblíbený a dostupný veterán – youngtimer,“ říká Sadovský. „Hodně lidí si umí leccos opravit a žigulik je jednoduché, čisté mechanické auto bez elektroniky, která by řidiče omezovala.“

Technika ovšem pokročila. „Kolik jich u nás dodnes jezdí, to

se dá těžko odhadnout. Na klubové srazy jich přijíždí hodně přes sto.“

Přesvědčit se můžete už za pár týdnů – 23. května totiž LADA Klub CS uspořádá na letišti u Mnichova Hradiště mezinárodní jarní sraz. Sjíždějí se na něj pravidelně žiguliky z Německa, Rakouska, Polska, Estonska či Litvy a už tam byl i sovětský vůz z Norska.

vikend@mf.dnes.cz

Najděte si nejvýhodnější dovolenou na trhu

Vybírejte ze široké nabídky od více než 150 cestovních kanceláří

Mauricius 42 480 Kč

Le Morne

termín: 8 dní od 24.4. do 15.5. 2015
letecky z Prahy / polopenze / hotel

Česko 1 300 Kč

Krkonoše, Bedřichov

termín: 3 dny od 24.4. do 26.4. 2015
bez dopravy / snídaně / hotel

Itálie 2 720 Kč

Colombare di Sirmione

termín: 3 dny od 24.4. do 26.4. 2015
bez dopravy / snídaně / hotel

Madeira 17 990 Kč

Funchal

termín: 8 dní od 27.4. do 4.5. 2015
letecky z Prahy / snídaně / penzion